

Dones Úniques

*Relats de dones
d'aquí que no podràs
oblidar*

Columna

Montse

Barderi

Índex de dones úniques

Montserrat Abelló	12
Víria Acte	16
Caterina Albert	20
Dolors Aleu	24
Bella D'Amichi i Constança II de Sicília	28
Lola Anglada	32
Victòria dels Àngels	36
Clementina Arderiu	40
Maria Barrientos	44
Teresa Bartomeu	48
Justa Balló	52
Maria Barbal	56
Pilar Bayer	60
Aurora Bertrana	64
Montse Pratdesaba, Big Mama	68
Fina Birulés	72
Maria del Mar Bonet	76
Francesca Bonnemaïson	80
Montserrat Caballé	84
Maria Aurèlia Capmany	88
Roser Capdevila	92
Maria Montserrat Capdevila d'Oriola	96
Marta Carrasco	100
Montserrat Carulla	104
Muriel Casals	108

Pepita Casanellas	112
Creu Casas	116
Josefina Castellví	120
Neus Català	124
Maria Canals	128
Clotilde Cerdà	132
Maria Josep Colomer	136
Margarida Comas	140
Júlia Coromines	144
Elisabet Cristina de Brunsvic-Wolfenbüttel	148
Duoda, comtessa de Barcelona	152
Elisava	156
Emma de Barcelona	160
Maria Filipa Español i Rosa Granés	164
Núria Espert	168
Marie Faye	172
Roser Ferran	176
Montserrat Fonoll	180
Marina Ginestà	184
Judith Juanhuix	188
Alícia de Larrocha	192
Anna Lizaran	196
Maria Llong	200
Ángeles López de Ayala	204
Teresa Mañé i Frederica Montseny	208
Anna Maria Martínez	212
Elena Maseras	216
Raimonda Matavacas	220
Maria-Mercè Marçal	224

Anna Monner	228
Dolors Monserdà	232
Juliana Morell	236
Andrea Motis	240
Maria Oliveras	244
Teresa Pàmies	248
Na Mercadera de Peralada	252
Joana Raspall	256
Mercè Rodoreda	260
Montserrat Roig	264
Marina Rossell	268
Olga Sacharoff	272
Tecla Sala	276
Sança d'Aragó i Hongria	280
Elisenda de Sant Climent	284
Mary Santpere	288
Victòria Sau	292
Rosa Sensat	296
Carme Serrallonga	300
Carla Simón	304
Susana Solano	308
Pepita Teixidor	312
Rosa Torras	316
Carolina Torres	320
Carmen Tórtola	324
Bàrbara Vidal	328
Isabel Vilà	332
Emma Vilarasau	336
Margarida Xirgu	340

Teresa Pàmies

(Balaguer, 1919 - Granada, 2012)

Vet aquí una jove que, com tantes altres, va viure la Guerra Civil espanyola i l'exili republicà, però el que la fa tan especial és que la seva història la va saber explicar directament ella, amb les seves pròpies paraules i des de la seva pròpia experiència, i ho va fer amb veu d'escriptora. I que això ho aconseguís fer una filla de pagesos pobres és extraordinari. De la mà del seu pare va entrar en la política, i sense cap por va parlar davant milers de persones a la Monumental, juntament amb el president Lluís Companys i Frederica Montseny (també la trobaràs en aquest llibre). Van aplaudir molt una noia molt jove que tot el que deia ho deia de cor. Es va implicar molt políticament en formacions d'esquerres i antifeixistes. Per tant, va arribar un moment que, quan es va perdre la guerra, es va haver d'exiliar.

Van marxar tota la família, excepte la seva mare, perquè creien que la nova situació seria breu, que el dictador estaria poc temps al poder, i la mare els va dir abans d'anar-se'n:

—Marxeu, jo només seria una nosa, i aquí em quedaré guardant la casa per quan torneu, que serà ben aviat.

Però no va ser així, no va poder veure mai més la seva mare i la va recordar en el seu llibre *Memòria dels morts*.

La vida d'exiliada va ser molt dura, a França —on va aconseguir un contracte de dona de fer feines—, Cuba, la República Dominicana, Mèxic i Belgrad, on va treballar a la ràdio de Praga. També va trobar feina gràcies als seus estudis de modista, i quan va poder es va treure la carrera de Periodisme. I va fer un llibre amb el seu pare que li canviaria la vida, *Testament a Praga*. Va enviar el llibre per correu al Premi Josep Pla de 1970 i el va guanyar. Com ella mateixa diu, va ser com tirar una ampolla al mar amb una carta.

A partir d'aquest llibre, que va tenir molt èxit, la Teresa no va deixar d'escriure, va crear llibres inoblidables i va obtenir molts premis i distincions, com el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

El primer que va fer en arribar a Catalunya va ser visitar la tomba de la seva mare, que va morir durant el seu exili, i va comprar un tros de parcel·la per poder-se reunir amb ella. Avui les seves cendres estan escampades a l'antic cementiri clausurat de Balaguer, al costat de la seva mare.

Teresa Pàmies, testimoni únic, escriptora i activista política. Una vida amb moltes etapes i plena de contrastos viscuda amb dignitat i coratge.

Teresa Pàmies ens explica que la memòria ens ajuda a situar-nos en les arrels i el present. Sense passat no podem entendre com hem arribat fins aquí. Avui hem de recordar que les nostres àvies i besàvies i la seva generació van ser refugiades com Teresa Pàmies, i ens hem de preguntar com acollim les persones que ho necessiten tant com ho va necessitar ella en el seu moment.

